

Nr 27

Utlåtande i anledning av väckt motion om förbud mot hastighetstävlingar med motorfordon på allmän väg.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 267, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Königson* hemställt, »att riksdagen måtte besluta införa förbud mot hastighetstävlingar med motorfordon på allmän väg samt att vederbörande utskott utarbetar erforderlig lagtext».

Som skäl för sin hemställan har motionären åberopat, att dylika tävlingar utgör en pådrivande faktor till ökad hets på vägarna och därmed till ökade olycksfallsrisker.

Över motionen har utskottet i den ordning 46 § riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande från statens trafiksäkerhetsråd samt länsstyrelserna i Kristianstads län och Kopparbergs län, varjämte på utskottets begäran yttrande avgivits av Sveriges motorfederation. Redogörelse för yttrandena lämnas i det följande.

Gällande bestämmelser m. m.

Bestämmelser om tävling med fordon återfinnes i *vägtrafikförordningen den 28 september 1951*. I 53 § förordningen stadgas, att tävling med fordon icke får anordnas på väg utan länsstyrelsens tillstånd. Gives tillstånd, skall länsstyrelsen meddela nödiga föreskrifter till förebyggande av fara och olägenhet för trafiken och för dem, som bor eller uppehåller sig vid vägen, ävensom i övrigt vid tillståndet fästa de villkor, som kan finnas påkallade. Stadgandet gäller för alla slag av fordon samt för tävlingar å såväl allmän som enskild väg. Åsidosättande av föreskriften medför straffansvar. Straffet utgår i dagsböter.

Bestämmelsen torde, åtminstone då det gäller hastighetstävlingar, regelbundet tillämpas så, att tillstånd meddelas till tävlingar endast å sådana vägar som i samband därmed avstängts för annan trafik.

Den 30 september 1955 har enligt *Kungl. Maj:ts* bemyndigande tillkallats särskild sakkunnig att utreda frågan om erforderliga säkerhetsföreskrifter vid motortävlingar och uppvisningar med motorfordon m. m. Utredningen har antagit benämningen *motortävlingsutredningen*. Dess arbete beräknas kunna slutföras innevarande år.

Remissyttrandena

Statens trafiksäkerhetsråd delar i stort motionärens synpunkter på spörsmålet motortävlingar kontra trafiksäkerhet. Rådet har emellertid inhämtat, att det i motortävlingsutredningens uppdrag ingår att beakta sådana synpunkter, som framförts i motionen, och anser med hänsyn därtill ingen annan åtgärd för närvarande påkallad än att motionen överlämnas till utredningen.

Länsstyrelsen i Kristianstads län vill icke bestrida att hastighetstävlingar med motorfordon på allmän väg kan ha en farteggande effekt på många åskådare. Länsstyrelsen fortsätter:

Om man skall ta ställning till frågan om dylika hastighetstävlingars tillåtlighet eller icke tillåtlighet, måste man emellertid se frågan ur en mycket vidare synvinkel än vad motionären gjort och taga hänsyn till både fördelarna och nackdelarna med hastighetstävlingar.

De motorfordonstävlingar, där enbart hastigheten är utslagsgivande, är mestadels stora publikevenemang som beviljats av tiotusentals åskådare. Dylika tävlingar saknar icke sina positiva värden. Utom det nöje som det bereder de motorintresserade att åse denna sportgren kan även framhållas sådana fördelar för det allmänna och för många enskilda, som består i avsevärda nöjesskattintäkter för staten liksom för den kommun där hastighetstävlingen hålles, ökad omsättning för hotell, restauranter och andra affärsföretag i närmaste tätort samt reklamvärdet för det land och den ort där tävlingen hålles och för den motorsammanslutning som arrangerar tävlingen.

Emellertid är hastighetstävlingarna förbundna med flera mer eller mindre starka olägenheter. Bland dessa olägenheter må framhållas faran för tävlandes och andras liv, hinder för den ordinarie trafiken å tävlingsvägarna samt den starka arbetsbelastningen på polispersonal som under tävlingarna drages från viktigare uppgifter.

Länsstyrelsen anser dock att resultatet av motortävlingsutredningen bör avvaktas och att icke nu meddelas något avgörande beslut i frågan.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län delar uppfattningen att hastighetstävlingar med motorfordon har en direkt farteggande effekt på många åskådare. Vidare anser länsstyrelsen den omständigheten, att den ordinarie trafiken måste omdirigeras från de på grund av tävlingarna avstängda vägarna till andra i regel otillräckligt dimensionerade vägar, ge upphov till en avsevärd försämring av trafiksäkerheten. Länsstyrelsen finner det därför befogat att tävlingar som förutsätter avstängning av väg av riksvägs karaktär ej tillåtes samt fortsätter:

Beträffande tävlingar å andra allmänna vägar synes det emellertid tveksamt om ett generellt förbud mot hastighetstävlingar med motorfordon är behövligt. Det är visserligen angeläget att alla åtgärder vidtages som kan leda till ökad trafiksäkerhet. Enligt länsstyrelsens mening kan det dock ej

anses klarlagt att den nuvarande tillståndregleringen är otillräcklig såvitt gäller sådana tävlingar. Ett beslut, varigenom tillstånd meddelas eller vägras, skall föregås av en noggrann och allsidig prövning av alla de omständigheter som kan inverka på frågan om tävlingen bör tillåtas eller ej. Därvid bör givetvis även beaktas de mer eller mindre skadliga följdverkningar som tävlingen direkt eller indirekt kan ge upphov till. I den mån de olägenheter som kan komma att uppstå ej kan förebyggas genom föreskrivande av särskilda åtgärder eller villkor och olägenheterna ej endast är av ringa betydelse, skall tillstånd ej meddelas.

Även om länsstyrelsen sålunda till en viss del biträder motionärens åsikter, anser den dock ej, att motionen kan läggas till grund för nya föreskrifter i ämnet. Med hänsyn till den alltmer ökande trafiken finner länsstyrelsen det emellertid angeläget, att frågan ägnas fortsatt uppmärksamhet.

Sveriges motorfederation framhåller, att biltävlingarnas primära uppgift är att fostra skickliga och omdömesgilla fordonsförare samt att bidra till fulländning av motorfordon lämpade för användning i dagligt bruk. Att goda resultat uppnåtts i det förstnämnda avseendet framgår av olika uttalanden från polischefshåll i samband med av federationen ordnade biltävlingar. Då behov icke synes föreligga att föregripa motortävlingsutredningen, avstyrker federationen motionen.

Utskottet

I förevarande motion hemställs om förbud mot hastighetstävlingar med motorfordon på allmän väg. Som skäl för yrkandet åberopas, att dylika tävlingar har en farteggande effekt på många åskådare och därigenom bidrager till ökad hets på vägarna.

I anledning härav vill utskottet erinra om att särskild sakkunnig tillkallats i september 1955 för att utreda frågan om erforderliga säkerhetsföreskrifter vid motortävlingar och uppvisningar med motorfordon m. m. Enligt vad utskottet inhämtat kommer utredningen att taga upp till behandling jämväl frågan huruvida motortävlingar bör tillåtas på allmän väg eller ej. Utredningen beräknar att kunna avlämna förslag i ämnet under början av hösten innevarande år. Vid sådant förhållande är enligt utskottets mening något initiativ från riksdagens sida i det genom motionen aktualiserade spörsmålet icke påkallat.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion, II: 267, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 26 april 1960

På andra lagutskottets vägnar:

EDVIN JACOBSSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herr Axel Svensson, Sunne, fru Carlqvist, fru Svenson*, herrar Lars Larsson, Åkesson, Magnusson och Ringaby;

från a n d r a kammaren: herrar Jacobsson i Tobo*, Nilsson i Göteborg, Odhe, fru Ekendahl, herrar Lothigius, Johansson i Södertälje, Wahrendorff och Königson*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.